

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/24-03/41
URBROJ: 613-22-24-12
Čakovec, 26. studenoga 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Domovinski pokret
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	9
	Planiranje	9
	Financijski izvještaji	10
III.	REVIZIJA ZA 2023.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2023.	21
	Provedba naloga i preporuka	28

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Domovinskog pokreta (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu ulaznih računa, knjigu blagajne te evidenciju službenih putovanja).

Dio pomoćnih poslovnih knjiga, i to: knjige dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine (po vrsti, količini i vrijednosti) te knjiga financijske imovine i obveza (potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugim podacima), nije ustrojen, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama. Tijekom obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju dostavljena je rekapitulacija stanja obveza prema dobavljačima koja sadrži pregled završnih stanja po subjektima, međutim nisu dostavljene analitičke kartice dobavljača (početna stanja i pregled prometa u 2023.), kao ni izvodi otvorenih stavaka prema dobavljačima te nije moguće potvrditi završno stanje obveza prema dobavljačima evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 19.288,37 eura. Nadalje, Stranka nije dostavila analitičke kartice (glavne knjige), kao ni potvrde salda kupaca te također nije moguće potvrditi ni završno stanje potraživanja evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 281,00 euro.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima materijalni rashodi u ukupnom iznosu od 54.088,67 eura nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su u okviru rashoda za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa evidentirane i iskazane naknade po ugovorima o djelu isplaćene trojici članova Predsjedništva Stranke u iznosu od 24.468,09 eura te u okviru rashoda za zakupnine i najamnine rashodi za usluge *rent-a-cara* za službena putovanja Predsjednika Stranke i članova Predsjedništva u iznosu od 2.828,39 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u ukupnom iznosu od 27.296,48 eura. U okviru rashoda za uredski materijal i druge materijalne rashode evidentirani su i iskazani rashodi za održavanje koncerata na skupu Ustani i ostani u iznosu od 13.700,00 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru rashoda za druge usluge te rashodi za nadoplatu ENC uređaja u iznosu od 1.400,00 eura koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru potraživanja za predujmove (nadoplata ENC uređaja u trenutku zaprimanja računa nije korištena te se u rashode priznaje tek u trenutku stvarnog utroška cestarine, odnosno smanjivanja stanja na ENC uređaju). U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani su, odnosno iskazani rashodi za izradu mrežne stranice, održavanje sustava *web* aplikacije i baze podataka, nabavu aplikacije za praćenje *online* medija te zakup domene u iznosu od 9.800,24 eura koje je trebalo evidentirati, odnosno iskazati u okviru računalnih usluga. Nadalje, u okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu čišćenja poslovnog prostora u kojem se nalazi Središnjica Stranke za srpanj, kolovoz, listopad i studeni 2023. u iznosu od 637,08 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru ostalih usluga (usluge čišćenja, pranja i slično). U okviru rashoda za ostale usluge (usluge čišćenja, pranja i slično) evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu kuhanja i podjele hrane povodom Uskrsa u iznosu od 500,00 eura, koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za reprezentaciju te rashodi za smještaj predavača na političkoj akademiji Stranke u iznosu od 273,18 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru rashoda ostalim osobama izvan radnog odnosa. U okviru rashoda za materijal i sredstva za čišćenje evidentirani su i iskazani rashodi za nabavu adaptera, zaštite za mobitele, zaštitu ekrana, silikonskih maski za mobitele te punjača u iznosu od 481,69 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru drugih materijalnih rashoda.

Rashodi u ukupnom iznosu od 39.420,40 eura (naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 30.032,53 eura i drugi rashodi / novčane kazne u iznosu od 9.387,87 eura) te usklađenje/umanjenje obveza u iznosu od 6.546,75 eura evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao. Također, s obzirom na to da za obavljanje poslova na temelju ugovora o djelu Stranka ne ugovara obvezu izvršitelja poslova na podnošenje pisanog izvješća o obavljenom poslu te izvršitelji poslova ne dostavljaju izvješća, nije moguće potvrditi ni da su ugovoreni poslovi izvršeni, odnosno da su izvršeni u ugovorenom roku te da su naknade isplaćene za stvarno izvršene poslove.

Tako su rashodi (naknade) u iznosu od 17.495,65 eura za obavljanje poslova predavanja članstvu Stranke te poslova savjetovanja u odnosima s javnošću u poslovnim knjigama Stranke evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani na temelju ugovora o djelu. Za obavljanje poslova predavanja članstvu s tadašnjim članom Predsjedništva Stranke zaključen je ugovor o djelu u studenome 2022. i aneks ugovoru u prosincu 2022. na godinu dana (do 3. studenoga 2023.). Izvršitelj poslova obvezao se izvršavati ugovoreni posao osobno, savjesno i profesionalno, u pravilu u sjedištu Stranke. Naknada za navedene poslove ugovorena je u netoiznosu od 398,17 eura mjesečno, a Stranka je naknadu uplaćivala na izvršiteljev žiroračun prema ugovorenom (najkasnije do svakog 15. u mjesecu za prethodni mjesec). Novi ugovor za obavljanje istih poslova u razdoblju od 4. prosinca 2023. do 30. svibnja 2024. uz istu naknadu zaključen je u prosincu 2023. Nadalje, za obavljanje poslova savjetovanja u odnosima s javnošću u vezi s radom vijećnika Stranke Osječko-baranjske županije zaključen je u siječnju 2023. ugovor o djelu s fizičkom osobom na tri mjeseca te tijekom 2023. i tri dodatka ugovoru kojima se razdoblje trajanja ugovora produžuje po tri mjeseca (završno do 2. siječnja 2024.), odnosno ukupno na godinu dana. Netonaknada za navedene poslove savjetovanja ugovorena je u iznosu od 600,00 eura (do konca ožujka 2023.), odnosno u iznosu od 2.100,00 eura (od travnja 2023.) kvartalno i uplaćivana je na izvršiteljev žiroračun u ugovorenom roku. Ista fizička osoba je poslove savjetovanja u odnosima s javnošću obavljala i prethodne godine.

Također, na temelju ugovora o djelu zaključenih u prosincu 2022. za obavljanje poslova organizacije rada s medijima na području Republike Hrvatske te za obavljanje poslova organizacije rada stranačkih odbora, u poslovnim knjigama za 2023. su evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 12.536,88 eura. Za navedene poslove ugovorene su netonaknade u ukupnom iznosu od 7.963,38 eura i plaćanje u dva obroka, od čega prvi obrok do 15. siječnja 2023., a drugi obrok do 15. travnja 2023. Obavljanje spomenutih poslova ugovoreno je na šest mjeseci uz mogućnost prešutnog produljenja ugovora na jednako ugovoreno razdoblje, a svaka promjena ili dopuna navedenih ugovora o djelu mora biti zaključena u pisanom obliku. Naknada za prvi obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura plaćena je izvršiteljima ugovora sa žiroračuna Stranke u siječnju 2023., a u poslovnim knjigama rashodi su evidentirani u prosincu 2022. Naknada za drugi obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura plaćena je u travnju 2023. te su istovremeno u poslovnim knjigama za 2023. evidentirani rashodi. Osim toga, Stranka je u srpnju 2023. sa žiroračuna doznala izvršiteljima poslova naknadu za još jedan obrok u iznosu od 3.981,69 eura, za što su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi (u brutoiznosu od 6.268,44 eura).

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene dopune spomenutih ugovora o djelu kojima se produljuje trajanje ugovora i utvrđuje iznos naknade niti dokumentacija koja potvrđuje jesu li ugovoreni poslovi i u kojem roku izvršeni te nije moguće utvrditi jesu li poslovi obavljani i nakon roka utvrđenog ugovorima o djelu, odnosno je li naknada za treći obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura (bruto 6.268,44 eura) isplaćena za stvarno obavljen posao ili je isplaćena više od ugovorenog.

Nadalje, u okviru drugih rashoda evidentirane su novčane kazne za prekršaje u iznosu od 9.387,87 eura. Prema opisu poslovnih događaja iz glavne knjige, rashodi se odnose na prisilne naplate, odnosno ovrhe sa žiroračuna Stranke u korist državnog proračuna po presudama općinskih sudova Virovitica, Vukovar, Našice, Županja, Rijeka i Split. Stranka ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom na temelju koje su poslovni događaji (novčane kazne) evidentirani u poslovnim knjigama.

Osim toga, na temelju Odluke Predsjednika Stranke iz srpnja 2023., u poslovnim knjigama provedeno je usklađenje/umanjenje dijela obveza prema dobavljačima iz 2022. u iznosu od 6.546,75 eura. Prema spomenutoj Odluci, Stranka je temeljem analize raspoložive knjigovodstvene dokumentacije i s obzirom na politiku plaćanja primljenih računa unutar rokova dospijeca izvela zaključak da su navedene obveze podmirene. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene analitičke kartice dobavljača, izvodi otvorenih stavaka od dobavljača ili druga dokumentacija koja potvrđuje da su spomenute obveze prema dobavljačima evidentirane u poslovnim knjigama u početnom saldu 2023. podmirene do 1. srpnja 2023. (točka 1. Nalaza)

- Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) za 2023. ne sadrže pojedine propisane podatke. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, materijalni rashodi ostvareni su 103.454,99 eura ili 24,1 % više u odnosu na prethodnu godinu, a rashodi za zaposlene ostvareni su 72.241,17 eura ili 47,3 % više u odnosu na prethodnu godinu). Bilješke uz Bilancu sadrže podatke iz financijskih izvještaja o imovini, potraživanjima i obvezama, a ne sadrže dopunu navedenih podataka (između ostalog, navedeno je da obveze za materijalne rashode iznose 19.288,37 eura, jamčevni polozi 3.473,61 euro, rashodi budućih razdoblja 2.340,00 eura, ostala potraživanja 281,00 euro, a neproizvedena dugotrajna imovina 296,76 eura, ali nije dodatno obrazloženo na što se konkretno odnosi). Osim toga, Stranka je u 2023. provela korekciju (smanjenja/uvećanja) rezultata poslovanja iz 2022. zbog ispravka pogrešnih evidentiranja u poslovnim knjigama za 2022., a Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže obrazloženje provedene korekcije (smanjenja/uvećanja) rezultata / prenesenog viška prihoda iz 2022. (točka 2. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u ožujku 2020. pod nazivom Domovinski pokret Miroslava Škore. Izmjenama i dopunama Statuta iz veljače 2021. naziv Stranke promijenjen je u Domovinski pokret, a sjedište je Vlaška 81f, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Programom djelovanja i Statutom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Programom djelovanja je, uz polazišne osnove, utvrđeno deset domovinskih stupova preobrazbe Hrvatske. Odnose se na: odgovornost na svim razinama državne vlasti i izgradnju funkcionalne države; promptne demografske i pronatalitetne mjere; nacionalnu sigurnost kao neodgodivo važnu domenu djelovanja; gospodarsku preobrazbu i beskompromisnu borbu protiv korupcije i klijentelizma; preobrazbu pravosuđa, zdravstva i socijalnog sustava; unutarnji preustroj lokalne vlasti i javnog sektora općenito; preustroj obrazovanja, znanosti, kulture i sustava amaterskog sporta; promjenu izbornog sustava te vanjsku politiku.

Statutom (iz veljače 2020.) te izmjenama i dopunama Statuta (iz veljače i listopada 2021.), uređeni su naziv i sjedište, znak, predstavljanje i zastupanje Stranke, ciljevi i način djelovanja, članstvo, ustrojstveni oblici, upravna tijela i način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata te način odlučivanja, prestanak i postupak s imovinom u slučaju prestanka rada, sredstva za rad i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke.

Prema Statutu, samostalna je politička Stranka i djeluje u skladu sa svojim temeljnim vrijednostima i aktima Stranke. Osnovana je radi promicanja i ostvarivanja temeljnih vrijednosti, ciljeva i politika izraženih u programima, deklaracijama i drugim aktima Stranke, osobito promicanja i zaštite demokratskog uređenja Republike Hrvatske, osiguranja ravnopravnosti, sloboda i prava, gospodarskog i kulturnog napretka i socijalnog blagostanja. U ostvarivanju temeljnih vrijednosti i ciljeva Stranka koristi demokratska sredstva, isključujući nedemokratske, totalitarne ili druge nasilne metode i oblike nesnošljivosti. Za obavljanje djelatnosti Stranka ostvaruje sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina te dobrovoljnih priloga (donacija).

Članom Stranke može postati svaki punoljetan i poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Program i Statut Stranke te ispunjava druge pretpostavke utvrđene Pravilnikom o članstvu. Odluku o primanju u članstvo donosi nadležno predsjedništvo ogranka ili povjerenik ogranka, odnosno predsjedništvo podružnice ili povjerenik podružnice ili Predsjedništvo Stranke. Članstvo u Stranci ostvaruje se teritorijalno prema mjestu prebivališta ili boravišta. Evidenciju članstva vodi Tajništvo u Registru članova Stranke. Može imati počasne članove, a odluku o stjecanju statusa počasnog člana Stranke donosi Sabor na prijedlog najmanje pet članova Stranke zbog iznimnih zasluga za promicanje Programa Stranke.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu i sastoji se od ogranaka i podružnica u Republici Hrvatskoj te ogranaka i organizacija u inozemstvu. Odluku o osnivanju i raspuštanju ustrojstvenih oblika donosi Predsjedništvo. Ogranak je temeljni ustrojstveni oblik koji se osniva za područje općine ili grada, a podružnica za područje pojedine županije i Grada Zagreba. Za područja na kojima nisu osnovani ustrojstveni oblici Predsjedništvo može imenovati povjerenike. Također, na temelju odluke Domovinskog odbora mogu se zasnivati zasebni oblici organiziranja koji se temelje na istovjetnosti političkog interesa društvenih skupina.

Ustrojstveni oblici provode politiku Stranke na svojem području samostalno, a djeluju kao dio Stranke. U pravnom prometu Stranka djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Domovinski odbor, Predsjednik Stranke i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni tajnik, politički tajnik, radna tijela i zasebni oblici organiziranja te neovisna i nadzorna tijela: Sud časti i Nadzorni odbor. Tijela Stranke odlučuju većinom glasova nazočnih, ako je na sjednici nazočna većina članova toga tijela Stranke. Način rada i odlučivanja tijela Stranke uređuju se poslovnicaima koje donosi svako tijelo na svojoj sjednici.

Sabor je najviše tijelo upravljanja Strankom te može biti izborni, izvještajni ili izvanredni. Izborni Sabor se u pravilu održava jednom u četiri godine, a izvještajni ili izvanredni sabori mogu se sazvati između dva saziva izbornog Sabora. Donosi Statut, Program, bira Predsjednika Stranke i članove Domovinskog odbora te obavlja i druge poslove određene Statutom. Sabor čine svi članovi Domovinskog odbora te članovi Stranke koji su zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu, članovi Vlade Republike Hrvatske, čelnici državnih upravnih organizacija, župani, predsjednici županijskih skupština, svi članovi neovisnih i nadzornih tijela Stranke te izaslanici ustrojstvenih oblika u Republici Hrvatskoj i inozemstvu prema kriterijima koje utvrđuje Predsjedništvo. Odluku o sazivanju i načinu održavanja Sabora donosi Predsjednik Stranke. Osnivački Sabor održan je 2020., prvi opći Sabor i izvanredni Sabor u 2021., a u kolovozu 2024. održan je izborni Sabor.

Domovinski odbor je najviše tijelo upravljanja Strankom između dva saziva Sabora. Osigurava provedbu odluka Sabora, utvrđuje prijedlog Statuta i Programa, potvrđuje odluke iz djelokruga Domovinskog odbora, na prijedlog Predsjedništva donosi Pravilnik o članstvu te obavlja i druge poslove određene Statutom. Domovinski odbor čine članovi Predsjedništva, gradonačelnici, župani, zastupnici u Hrvatskom saboru i u Europskom parlamentu, predsjednici podružnica, organizacija i stranačkih radnih tijela, do 20 članova Domovinskog odbora izabranih od Sabora i članovi Stranke koje na prijedlog Predsjedništva dopuni (kooptira) Domovinski odbor. Predsjednik Stranke ujedno je i predsjednik Domovinskog odbora. U Domovinski odbor je na osnivačkom Saboru 2020. izabrano 17 članova, na prvom općem Saboru deset novih članova, a na izbornom Saboru u kolovozu 2024. izabrano je 20 članova.

Predsjednik Stranke predstavlja i zastupa Stranku, upravlja njezinim radom, vodi politiku Stranke u skladu sa Statutom, Programom i aktima tijela Stranke. Osigurava provedbu odluka Sabora i Domovinskog odbora, podnosi izvješće o radu Saboru, predsjedava sjednicama Predsjedništva i Domovinskog odbora, bira glavnog tajnika i političkog tajnika te obavlja i druge poslove određene Statutom. U slučaju spriječenosti ili odsutnosti Predsjednika Stranke, kao i u slučaju prestanka njegova mandata do održavanja novih izbora, zamjenjuje ga zamjenik Predsjednika; bira ga Sabor, a obavlja poslove za koje ga ovlasti Predsjednik Stranke; za svoj rad odgovoran je Predsjedniku i članovima Stranke. Predsjednik Stranke od listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) je Ivan Penava. Zamjenik Predsjednika Stranke od veljače 2021. do 31. kolovoza 2023. bio je Mario Radić, a od 31. kolovoza 2024. zamjenik Predsjednika Stranke je Stipe Mlinarić.

Predsjedništvo je najviše tijelo upravljanja Strankom između dviju sjednica Domovinskog odbora. Predsjedništvo čine Predsjednik Stranke, zamjenik Predsjednika, glavni tajnik, politički tajnik te do 25 članova koje na prijedlog Predsjednika Stranke bira Domovinski odbor.

Predsjedništvo donosi godišnji program rada s financijskim planom poslovanja, godišnja financijska izvješća, pravilnik o postupku provedbe izbora i pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, odlučuje o aktualnim političkim pitanjima, predizbornim i poslijeizbornim koalicijama te drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama.

Glavni tajnik je izvršno i operativno tijelo koje organizira materijalno i financijsko poslovanje Stranke. Osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke i odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke te upravlja radom Tajništva. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika glavnog tajnika od kojih jedan mora biti nadležan za mlade. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Glavni tajnik od studenoga 2021. do 12. rujna 2023. bio je Daniel Spajić, a od 13. rujna 2023. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) glavni tajnik je Josip Dabro.

Politički tajnik je izvršno i operativno tijelo koje u suradnji s Predsjednikom Stranke sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te provodi njihove odluke. Može predložiti imenovanje do tri pomoćnika političkog tajnika od kojih jedan mora biti nadležan za međunarodne tajničke poslove. Imenuje ih Predsjednik Stranke. Politički tajnik od studenoga 2021. do 3. rujna 2024. bio je Damir Barna, a od 3. rujna 2024. politički tajnik je Daniel Spajić.

Sud časti je neovisno i nadzorno tijelo koje odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova u stegovnom postupku. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Sud časti ustrojava i vodi evidenciju o izrečenim stegovnim mjerama. Članovi Suda časti imenovani su u veljači 2021., rujnu 2022. te kolovožu 2024.

Nadzorni odbor je neovisno i nadzorno tijelo koje ima pravo i dužnost nadzirati zakonitost materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući sva tijela i ustrojstvene oblike Stranke. Izvješćuje jednom godišnje Domovinski odbor, a Sabor Stranke za mandatno razdoblje. Čine ga predsjednik i dva člana Stranke koje bira Domovinski odbor na prijedlog Predsjedništva. Članovi Nadzornog odbora imenovani su u veljači 2021., a na temelju odluke Predsjedništva koncem prosinca 2021. opozvana su dva člana i imenovana nova dva. Odlukom Domovinskog odbora iz kolovoza 2024. imenovani su novi predsjednik i članovi Nadzornog odbora.

Osim Statuta (te njegovih izmjena i dopuna) i Programa djelovanja Stranke, doneseni su poslovници o radu Sabora, Predsjedništva, Domovinskog odbora i Nadzornog odbora, Pravilnik o ustrojstvu ustrojstvenih oblika, Pravilnik o članstvu, Pravilnik o poslovanju, klasifikacijskim oznakama i urudžbenom broju, Pravilnik o korištenju poslovnih kartica, Pravilnik o postupku provedbe izbora, Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, Procedura upravljanja i raspolaganja imovinom, Procedura o preuzimanju obveza, Procedura o zaprimanju i provjeri računa te plaćanju računima, Procedura blagajničkog poslovanja, Procedura o poslovanju organizacijskih oblika te Procedura o izdavanju i obračunu putnih naloga za službena putovanja.

Koncem 2023. Stranka je imala jedanaest zaposlenika, od čega deset na puno i jednog na pola radnog vremena.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu. Prema Statutu, vođenje materijalnog i financijskog poslovanja Stranke u nadležnosti je glavnog tajnika koji treba osigurati organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke te odlučuje o administrativnim pitanjima Stranke i upravlja radom Tajništva. Nadzorna tijela Stranke su Sud časti i Nadzorni odbor. Sud časti odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članova na način i u rokovima utvrđenim Pravilnikom o članstvu, a u nadležnosti Nadzornog odbora je nadzor zakonitosti materijalnog i financijskog poslovanja Stranke, uključujući tijela i ustrojstvenih oblika Stranke.

U 2023. održana je jedna sjednica Nadzornog odbora na kojoj se, između ostalog, raspravljalo o izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023., Izvješću Državnog ureda za reviziju o obavljenoj reviziji poslovanja Stranke za 2022. te o statusu provedbe naloga i preporuka. Pisano izvješće o provedenom nadzoru poslovanja nije sastavljeno.

Pravila ponašanja članova Stranke propisana su Statutom i Pravilnikom o članstvu koji, između ostalog, sadrži etička načela koja su obvezna za sve članove Stranke: načelo poštivanja integriteta i dostojanstva, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke, načelo zaštite osobnog ugleda i ugleda Stranke u javnim nastupima, načelo zabrane stjecanja materijalne ili druge koristi i izbjegavanja sukoba interesa te načelo zaštite i promicanja politike Stranke. Za povrede članskih obveza propisane su stegovne mjere po kojima postupaju Sud časti i Predsjedništvo. U travnju 2023., na temelju prijedloga za pokretanje stegovnog postupka predsjednika Nadzornog odbora, zbog povrede prava i obveza člana Stranke, pokrenuta su tri stegovna postupka, od čega je jednom članu izrečena mjera isključenja, dok su preostala dva člana samostalno istupila iz članstva.

Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke (između ostalog, Program Stranke, Statut i drugi akti). Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova, medijskim aktivnostima (priopćenja, davanje izjava i održavanje tiskovnih konferencija) te javnim priopćenjima na društvenim mrežama (Facebook, Instagram, You Tube) i mrežnim stranicama.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Predsjedništva Stranke u prosincu 2022. Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada za 2023. donesene su u studenome 2023., a Izmjene i dopune Financijskog plana u prosincu 2023.

Financijskim planom za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 863.678,49 eura, rashodi u iznosu od 577.460,79 eura te je planiran višak prihoda u iznosu od 286.217,70 eura.

Izmjenama i dopunama Financijskog plana za 2023. prihodi su planirani u iznosu od 871.300,00 eura, što je 7.621,51 euro ili 0,9 % više od plana, rashodi u iznosu od 781.060,00 eura, što je 203.599,21 euro ili 35,3 % više od plana te je planiran višak prihoda u iznosu od 90.240,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 604.000,00 eura i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 254.000,00 eura, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 12.500,00 eura, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 650,00 eura i druge prihode u iznosu od 150,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 537.100,00 eura, rashode za zaposlene u iznosu od 222.000,00 eura, druge rashode u iznosu od 9.505,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 5.300,00 eura, rashode za tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 4.500,00 eura i financijske rashode u iznosu od 2.655,00 eura. Financijski plan za 2023. te njegove izmjene i dopune sadrže plan prihoda i rashoda, a ne sadrže obrazloženje prihoda i rashoda ni planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan.

Financijski plan za 2024. koji je Predsjedništvo Stranke donijelo 19. prosinca 2023. sadrži plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata, planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan te obrazloženje financijskog plana.

Godišnjim programom rada za 2023. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2023., izgradnju financijske infrastrukture, promociju Stranke i komunikaciju s javnošću, programsko, organizacijsko i kadrovsko jačanje Stranke te pripremu za predstojeće izbore u 2024. i svibnju 2025. (za izbor zastupnika u Europski parlament, parlamentarne izbore, predsjedničke izbore i lokalne izbore).

Prema Izmjenama i dopunama Godišnjeg programa rada za 2023. Stranka je planirala provođenje aktivnosti u iznosu od 781.060,00 eura, od čega za organizacijske troškove (najznačajnije za rashode za zaposlene i usluge) u iznosu od 443.060,00 eura, provođenje aktivnosti na jačanju članstva i vidljivosti Stranke u iznosu od 193.000,00 eura, organizaciju javnog skupa Ustani i ostani u iznosu od 91.500,00 eura, izbor predsjednika i predsjedništva pojedinih ogranaka i podružnica Stranke u iznosu od 23.500,00 eura, obilježavanje obljetnica u iznosu od 13.000,00 eura, organizaciju i održavanje okruglih stolova u iznosu od 12.000,00 eura te provođenje aktivnosti povodom Uskrsa i Božića u iznosu od 5.000,00 eura.

Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju nije dostavljen izvještaj o izvršenju programa rada, odnosno godišnji izvještaj o radu Stranke za 2023.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.

Navedeni financijski izvještaji za 2023., Godišnji program rada i Financijski plan za 2023., Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku (23. veljače 2024.), a Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada za 2023. tijekom obavljanja revizije (20. rujna 2024.), unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 899.494,69 eura, što je 90.850,73 eura ili 11,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 28.194,69 eura ili 3,2 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	528.361,14	603.551,69	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	269.948,52	282.186,31	104,5
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	10.333,37	12.870,33	124,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	513,27	-
5.	Drugi prihodi	0,93	373,09	40 117,2
	Ukupni prihodi	808.643,96	899.494,69	111,2

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na druge prihode (otpis obveza) za 372,16 eura ili 40 017,2 % te prihode od članarina i članskih doprinosa za 2.536,96 eura ili 24,6 % zbog više prikupljenih članarina.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 603.551,69 eura i čine 67,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. Prema odredbi članka 6., stavka 1. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru. Stranci su, za jedanaest zastupničkih mjesta (osam zastupnika i tri zastupnice) u 10. sazivu Hrvatskog sabora, na središnji račun doznačena sredstva iz državnog proračuna za prvo tromjesečje u iznosu od 150.984,74 eura, za drugo tromjesečje u iznosu od 150.791,17 eura te za treće i četvrto tromjesečje u jednakim iznosima od 150.887,89 eura, odnosno ukupno 603.551,69 eura.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 282.186,31 euro i čine 31,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke, a ostvareni su temeljem odredaba članaka 6. i 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema navedenim odredbama Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice samouprave. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarena su u skladu s donesenim odlukama, a naplata prihoda prati se u središnjici Stranke. Prema podacima Stranke, u 2023. Stranka je imala 228 vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 12.870,33 eura i čine 1,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Stranka je u srpnju 2021. donijela Pravilnik o članstvu, kojim su utvrđene pretpostavke za stjecanje članstva, postupak učlanjenja, obveze članova, stegovne mjere, rokovi, prava i obveze u stegovnom postupku te način rada i odlučivanje Suda časti. Prema Odluci o visini članarine od 19. prosinca 2023., članarina je neobavezna i za zaposlene članove Stranke iznosi 13,27 eura, a za umirovljenike, nezaposlene i studente iznosi 3,98 eura. Za primljene članarine Stranka je u 2023. vodila propisanu evidenciju o primitku članarina te izdavala potvrde o primitku članarina. Prema Registru članova, Stranka je koncem 2023. imala 8 860 članova.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 513,27 eura čine 0,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su od tri fizičke osobe u novcu za financiranje redovne političke aktivnosti Stranke. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka je izdala potvrde te vodila evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) za potporu političkog djelovanja u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 781.554,93 eura, što je 175.030,46 eura ili 28,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 494,93 eura ili 0,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	152.827,62	225.068,79	147,3
2.	Materijalni rashodi	429.820,36	533.275,35	124,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	123.925,77	225.256,48	181,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	305.894,59	308.018,87	100,7
3.	Rashodi amortizacije	5.689,44	5.284,00	92,9
4.	Financijski rashodi	3.699,24	2.926,35	79,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.317,86	5.320,34	100,0
6.	Drugi rashodi	9.169,95	9.680,10	105,6
	Ukupni rashodi	606.524,47	781.554,93	128,9
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	808.643,96	899.494,69	111,2
	Višak prihoda	202.119,49	117.939,76	58,4

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije više ostvareni su materijalni rashodi za 103.454,99 eura ili 24,1 % zbog organizacije skupa Ustani i ostani (od čega značajnije rashodi za usluge promidžbe i informiranja za 38.113,56 eura ili 38,0 %, za uredski materijal i ostale materijalne rashode za 29.388,03 eura ili 289,4 %, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično za 25.765,99 eura ili 729,8 %, usluge telefona, pošte i prijevoza za 20.547,95 eura ili 176,3 % te druge usluge za 20.795,65 eura ili 136,0 %); također, i rashodi za zaposlene za 72.241,17 eura ili 47,3 % jer je šestorici zaposlenika Stranke povećana brutoplaća.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 225.068,79 eura i čine 28,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 199.138,25 eura, doprinose na plaće u iznosu od 19.308,36 eura i druge rashode za zaposlene u iznosu od 6.622,18 eura. Koncem 2023. Stranka je imala jedanaest zaposlenika, od čega šest u središnjici Stranke (Zagreb) i pet u organizacijskim jedinicama (dva u podružnici Osijek te po jedan u podružnicama Split, Vukovar i Zadar). U skladu s odredbama Zakona o doprinosima (Narodne novine 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14, 143/14, 115/16, 106/18, 33/23 i 114/23), Stranka je koristila pravo na oslobođenje od plaćanja doprinosa na osnovicu (za zdravstveno osiguranje u visini 16,5 %) za pet zaposlenika s obzirom na to da su osobe mlađe od 30 godina. Prosječna mjesečna brutoplaća po zaposleniku iznosila je 1.510,23 eura, a netoplaća 1.093,44 eura. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorima o radu. U okviru plaća za redovan rad evidentirana je i naknada za neiskorišteni godišnji odmor (zaposleniku kojem je prestao radni odnos zbog odlaska u starosnu mirovinu) u netoiznosu od 1.412,23 eura te stimulacija za dodatna zalaganja (pomoćniku glavnog tajnika na temelju odluke Predsjednika Stranke iz svibnja 2023.) u netoiznosu od 499,77 eura.

Drugi rashodi za zaposlene u iznosu od 6.622,18 eura odnose se na božićnice u iznosu od 3.150,00 eura, nagrade za radne rezultate (dvojici zaposlenika na temelju odluka iz svibnja 2023.) u iznosu od 1.493,09 eura, uskrsnice u iznosu od 1.050,00 eura, darove djeci u iznosu od 530,92 eura te jednokratnu pomoć za smrt člana uže obitelji u iznosu od 398,17 eura. Drugi rashodi za zaposlene ostvareni su na temelju odluka Predsjednika Stranke, u skladu s odredbama Pravilnika o radu Stranke.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 225.256,48 eura i čine 28,8 % ukupno ostvarenih rashoda te su u cijelosti ostvareni za redovno poslovanje Stranke. Odnose se na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 138.507,77 eura, uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 26.528,11 eura, druge usluge (osiguranje, razglas i rasvjeta, gastro produkcija) u iznosu od 25.963,77 eura, usluge prijevoza u iznosu od 23.411,40 eura, reprezentaciju u iznosu od 4.405,23 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 3.447,70 eura te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.992,50 eura.

Vrijednosno značajniji rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 187.642,28 eura odnose se na organizaciju, provedbu i promociju skupa Ustani i ostani u iznosu od 93.538,20 eura (značajnije za majice, zastavice, akreditacije, kape, kemijske olovke, promo pult, šatore, plakate, panoe u iznosu od 27.643,75 eura, usluge prijevoza na skup u iznosu od 23.411,40 eura, nastupe izvođača 13.700,00 eura, usluge montaže, prijevoza i demontaže razglasa i rasvjete 11.250,00 eura, ugostiteljske usluge, sokove, sendviče, peciva, gastro produkciju 10.068,12 eura, usluge osiguranja 3.937,50 eura, zakup javne površine 2.095,38 eura), usluge produkcije televizijskog programa u iznosu od 31.853,40 eura, istraživanje i ispitivanje javnog mnijenja u iznosu od 27.705,80 eura, digitalno oglašavanje na društvenim mrežama, platformama i portalima u iznosu od 26.124,67 eura, organizaciju obrade medijskih objava u tisku, monitoring i *press clipping* u iznosu od 5.666,54 eura te oglašavanje i emitiranje čestitki i spotova u tiskanim i video medijima u iznosu od 2.753,67 eura.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 308.018,87 eura i čine 39,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 64.103,55 eura; zakupnine i najamnine u iznosu od 63.460,07 eura; intelektualne i osobne usluge u iznosu od 43.292,98 eura; reprezentaciju u iznosu od 40.074,15 eura; naknade troškova službenih putovanja članovima predstavničkih tijela u iznosu od 29.296,68 eura; naknade troškova službenih putovanja zaposlenima u iznosu od 17.759,37 eura; uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 13.015,32 eura; druge usluge u iznosu od 10.117,97 eura; usluge telefona i pošte u iznosu od 8.788,40 eura (usluge pošte u iznosu od 4.848,47 eura i telefona u iznosu od 3.939,93 eura); energiju u iznosu od 7.654,81 euro (za režijske troškove za poslovne prostore u zakupu u iznosu od 6.815,60 eura i gorivo u iznosu od 839,21 euro); komunalne usluge (vodne usluge, odvoz komunalnog otpada, komunalna naknada i pričuva za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 3.498,92 eura; sitni inventar u iznosu od 2.959,57 eura; usluge tekućeg i investicijskog održavanja (nabava i ugradnja sanitarija te soboslikarski, ličilački i stolarski radovi na uređenju podružnice Stranke u Puli, zamjena osigurača, nabava daljinskog uređaja za otvaranje ulazne rampe, izrada štambilja i ključa) u iznosu od 2.073,92 eura; kotizacije za sudjelovanje Predsjednika Stranke i člana Predsjedništva na molitvenom doručku i sudjelovanje 15 članova Stranke na akademiji/zakladi za europsku reformu – Ljetno sveučilište 2023. u Zagrebu u iznosu od 1.590,76 eura te druge nespomenute materijalne rashode (neiskorištena rezervacija smještaja) u iznosu od 332,40 eura.

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa ostvarene su u iznosu od 64.103,55 eura, od čega se vrijednosno značajnije odnose na naknade po sedam ugovora o djelu zaključenih s pet fizičkih osoba, i to za organizaciju rada Domovinskog odbora Stranke (u pravilu u sjedištu Stranke), organizaciju rada s medijima, savjetovanja u odnosima s javnošću, predavanja članstvu te izvedbu himne u iznosu od 35.579,21 euro, naknade troškova službenih putovanja članova Predsjedništva i članova Stranke (za smještaj i prijevoz) u iznosu od 20.721,59 eura te na plaćanje školarine u iznosu od 6.354,89 eura.

Stranka od 2021., na temelju ugovora i dodataka ugovoru zaključenih između međunarodnog sveučilišta iz Zagreba, polaznika (člana Predsjedništva Stranke koji nije zaposlenik Stranke) i Stranke, plaća polazniku troškove školarine izvanrednog studija. Izmjenama i dopunama Godišnjeg programa rada za 2023., Stranka je plaćanje školarine planirala u okviru aktivnosti vidljivost Stranke uz obrazloženje da će polaznik visokog učilišta predstavljati Stranku u TV emisijama, sučeljavanjima i političkim aktivnostima Stranke. Predsjedništvo Stranke je u prosincu 2023. donijelo Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, kojim su utvrđeni kriteriji i uvjeti za dodjelu te prava i obveze korisnika potpora za stručno obrazovanje ili usavršavanje. Pravilnikom je, između ostalog, utvrđeno da Stranka i osoba koja se upućuje na školovanje ili stručno usavršavanje zaključuju poseban ugovor kojim uređuju međusobna prava i obveze, a posebno iznos potpore i način financiranja, rok završetka školovanja / stručnog usavršavanja, oblik i način izvršavanja obveza prema Stranci nakon završetka školovanja te obveze nadoknade troškova školovanja / stručnog usavršavanja (zbog završetka nakon propisanog roka, odustajanje od školovanja, svojevljni raskid radnog odnosa, otkaz uslijed skrivljenog ponašanja, prestanak obnašanja funkcije u zakonodavnom tijelu). Poseban ugovor između Stranke i člana Predsjedništva za kojeg je Stranka plaćala troškove školarine do lipnja 2024. nije zaključen. U vrijeme obavljanja revizije (rujan 2024.) član Predsjedništva Stranke kojemu je Stranka tri godine plaćala školarinu za studij na međunarodnom sveučilištu istupio je / ispisao se iz članstva Stranke te je Stranka u odvjjetničkom uredu pokrenula postupak kako bi se utvrdile pravne mogućnosti povrata plaćene školarine.

Rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 63.460,07 eura ostvareni su za zakupnine u iznosu od 54.396,27 eura (na temelju ugovora o zakupu 18 poslovnih prostora za provođenje aktivnosti Stranke), za povremene (jednokratne) najmove javnih površina, kongresnih dvorana, štandova i sala u iznosu od 3.901,09 eura, za najam vozila u iznosu od 3.747,94 eura i multifunkcionalnog uređaja za umnožavanje u iznosu od 1.414,77 eura.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 43.292,98 eura, a odnose se na usluge medijskih treninga (između ostalog, govorni i govornički status polaznika, pripreme za javni nastup, vježbe za kontrolu treme, odijevanje za televizijski nastup, pravila komunikacije s novinarima; gostovanje u informativnoj TV emisiji te savjetovanje i podrška oko aktivnosti Stranke) u iznosu od 24.886,70 eura, odvjjetničke usluge u iznosu od 8.012,54 eura, usluge savjetovanja u iznosu od 4.161,33 eura, knjigovodstvene usluge u iznosu od 3.712,50 eura i drugo u iznosu od 2.519,91 euro.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 40.074,15 eura ostvareni su za ugostiteljske usluge, a vrijednosno značajniji odnose se na ugošćavanja povodom organizacije i održavanja izbornih skupština u iznosu od 9.397,95 eura, regionalnih skupova, domjenaka s članovima u iznosu od 8.125,00 eura, tribine Stranke u Vinkovcima u iznosu od 2.583,61 euro, okruglih stolova u iznosu od 2.392,09 eura, povodom osnivanja ogranaka (osnivačke skupštine Otok, Pleternica, Pokupsko) u iznosu od 1.984,20 eura te održavanja političke akademije u iznosu od 1.722,95 eura. Na računima za reprezentaciju navedena je svrha ugošćavanja.

Rashodi za uredski materijal i ostale materijalne rashode ostvareni u iznosu od 13.015,32 eura odnose se, između ostalog, na nabavu vijenaca, cvijeća, svijeća i lampiona za obilježavanje državnih praznika (Dan državnosti, Vojno-redarstvena operacija Oluja, Dan branitelja, Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i spomen na žrtve Vukovara i Škabrnje) u iznosu od 2.819,50 eura, nabavu hrane i pića za druženje s članovima Stranke u iznosu od 2.487,73 eura, simboličnih poklona građanima povodom Uskrsa, Dana žena i Božića u iznosu od 1.753,90 eura, nadoplatu ENC uređaja u iznosu od 1.400,00 eura te nabavu poklon paketa u iznosu od 1.191,00 euro.

Rashodi za druge usluge iznose 10.117,97 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na troškove mjesečne naknade korištenja internetskog servisa (Pixell) u iznosu od 3.297,33 eura, uslugu čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 1.830,41 euro, naknade za korištenje autorskih prava (fotografije i javna izvedba glazbenih djela) u iznosu od 1.446,21 euro te nabavu mjesečne i jednogodišnjih licenci na programe za uređivanje video sadržaja i fotografija u iznosu od 1.404,36 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 5.284,00 eura i čine 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine. Godišnja amortizacija obračunana je u skladu s odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 2.926,35 eura i čine 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 2.705,48 eura, negativne tečajne razlike u iznosu od 180,64 eura i zatezne kamate u iznosu od 40,23 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 5.320,34 eura i čine 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije udrugama (za omogućavanje besplatnog ljetovanja djeci iz socijalno ugroženih obitelji, humanitarnu modnu reviju za žene oboljele od raka dojke, donatorsku večeru i proslavu 10. godišnjice narodnog referenduma o braku) u iznosu od 2.200,00 eura, dvjema fizičkim osobama za pomoć u liječenju u iznosu od 1.793,11 eura te župnoj zajednici za izgradnju i dovršetak kapele u iznosu od 1.327,23 eura. Donacije (pomoći) su dane na temelju odluka o donacijama uz koje su priložene zamolbe.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 9.680,10 eura i čine 1,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Vrijednosno značajniji u iznosu od 9.387,87 eura odnose se na novčane kazne ostvarene po presudama općinskih sudova koje Stranka do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) nije dostavila Državnom uredu za reviziju.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 117.939,76 eura. Stranka je u 2023. provela korekciju (umanjenje) rezultata poslovanja te preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 159.132,37 eura, što s viškom prihoda tekuće godine čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 277.072,13 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 316.966,74 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	13.328,57	14.824,69	111,2
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	763,16	296,76	38,9
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	12.565,41	14.527,93	115,6
2.	Financijska imovina	181.741,44	302.142,05	166,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	178.663,91	296.047,44	165,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	3.077,53	3.754,61	122,0
2.3.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	2.340,00	-
	Ukupno imovina	195.070,01	316.966,74	162,5
3.	Obveze	25.320,46	39.894,61	157,6
3.1.	Obveze za rashode	25.320,46	39.894,61	157,6
4.	Vlastiti izvori	169.749,55	277.072,13	163,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	195.070,01	316.966,74	162,5

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom godine za 121.896,73 eura ili 62,5 %. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnije povećanje odnosi se na novac u banci za 119.611,19 eura ili 67,8 %, vlastite izvore za 107.322,58 eura ili 63,2 % (između ostalog, zbog ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju) te obveze za 14.574,15 eura ili 57,6 % (zbog većih obveza prema dobavljačima i za zaposlene).

Nefinancijska imovina u iznosu od 14.824,69 eura odnosi se na uredsku opremu i namještaj, strojeve i opremu za ostale namjene u iznosu od 14.527,93 eura te licence u iznosu od 296,76 eura. U 2023. nabavljena je uredska oprema i namještaj (kamera, tri mobilna uređaja i trakasta zavjesa) u vrijednosti od 4.184,96 eura te oprema za druge namjene (klima uređaj) u iznosu od 791,62 eura.

Financijska imovina iskazana u iznosu od 302.142,05 eura odnosi se na novac u banci u iznosu od 296.047,44 eura, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 3.754,61 euro i rashode budućih razdoblja u iznosu od 2.340,00 eura. Tijekom 2023. Stranka je poslovala putem multivalutnog računa za redovno poslovanje i dva podračuna (za uplatu članarina i internetsko poslovanje).

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 3.754,61 euro odnose se na jamčevne pologe (za poslovne prostore u zakupu) u iznosu od 3.473,61 euro i druga nespomenuta potraživanja (po putnim nalogima koji nisu realizirani) u iznosu od 281,00 euro. Potraživanja su koncem godine u cijelosti dospjela te do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) nisu naplaćena.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu od 2.340,00 eura odnose se na troškove školarine za studij na međunarodnom sveučilištu, koje Stranka podmiruje za člana Predsjedništva (koji nije zaposlenik Stranke) za treću godinu studija (šest obroka po 390,00 eura koji dopijevaju u 2024.).

Koncem 2022. obveze su iskazane u iznosu od 39.894,61 euro. Odnose se na obveze za rashode, i to na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2023., podmirene u siječnju 2024.) u iznosu od 20.304,46 eura, obveze za materijalne rashode (prema dobavljačima) u iznosu od 19.288,37 eura i druge obveze (za porez na dodanu vrijednost) u iznosu od 301,78 eura. Na nedospjele obveze odnosi se 33.303,77 eura ili 83,5 %, a na dospjele obveze odnosi se 6.590,84 eura ili 16,5 % ukupnih obveza. Stranka Državnom uredu za reviziju nije dostavila podatak o tome koliko je navedenih obveza podmireno do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.).

Vlastiti izvori u iznosu od 277.072,13 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja do 26. studenoga 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23 i 143/23)
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
8. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)

9. Statut (veljača 2020.) i izmjene Statuta Stranke (veljača i listopad 2021.)
10. Godišnji program i Financijski plan Stranke za 2023. (prosinac 2022.) te njihove izmjene i dopune (prosinac 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Stranke. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na računima prihoda, rashoda te imovine, obveza i vlastitih izvora. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori s glavnim tajnikom Stranke i tajnicom te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Nepravilnosti i propusti utvrđeni su u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige i evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja.

– Poslovne knjige

Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu ulaznih računa, knjigu blagajne te evidenciju službenih putovanja).

Dio pomoćnih poslovnih knjiga, i to: knjige dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine (po vrsti, količini i vrijednosti) te knjiga financijske imovine i obveza (potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugim podacima), nije ustrojen, a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama. Podaci o nazivu, datumu nabave te količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) dugotrajne imovine i sitnog inventara navedeni su u okviru popisnih lista koje su priložene uz zapisnike o provedenom popisu imovine i obveza za 2023., dok podaci o vrsti imovine, računu na kojem je imovina evidentirana, inventarnom broju, godišnjoj stopi ispravka vrijednosti te promjenama nastalima na imovini nisu osigurani. Transakcije/promet potraživanja i obveza po subjektima, računima i pojedinačnim iznosima tijekom 2023. osigurani su u glavnoj knjizi, međutim glavna knjiga ne osigurava podatke o rokovima dospelosti te nepodmirenim obvezama odnosno nenaplaćenim potraživanjima po subjektima iz prijašnjih godina.

Tijekom obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju dostavljena je rekapitulacija stanja obveza prema dobavljačima koja sadrži pregled završnih stanja po subjektima, međutim nisu dostavljene analitičke kartice dobavljača (početna stanja i pregled prometa u 2023.), kao ni izvodi otvorenih stavaka prema dobavljačima te nije moguće potvrditi završno stanje obveza prema dobavljačima evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 19.288,37 eura. Nadalje, Stranka nije dostavila analitičke kartice (glavne knjige), kao ni potvrde salda kupaca te također nije moguće potvrditi ni završno stanje potraživanja evidentirano u poslovnim knjigama i iskazano u financijskim izvještajima u iznosu od 281,00 euro.

Prema odredbi članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) po vrsti, količini i vrijednosti, knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama), knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) te evidenciju službenih putovanja i korištenja službenih vozila. Također, vodi i posebne pomoćne evidencije: evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Državni ured za reviziju nalaže voditi obvezne pomoćne knjige na način da osiguraju sve podatke propisane Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima materijalni rashodi u ukupnom iznosu od 54.088,67 eura nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su u okviru rashoda za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa evidentirane i iskazane naknade po ugovorima o djelu isplaćene trojici članova Predsjedništva Stranke u iznosu od 24.468,09 eura te u okviru rashoda za zakupnine i najamnine rashodi za usluge *rent-a-cara* za službena putovanja Predsjednika Stranke i članova Predsjedništva u iznosu od 2.828,39 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično u ukupnom iznosu od 27.296,48 eura. U okviru rashoda za uredski materijal i druge materijalne rashode evidentirani su i iskazani rashodi za održavanje koncerata na skupu Ustani i ostanu u iznosu od 13.700,00 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru rashoda za druge usluge te rashodi za nadoplatu ENC uređaja u iznosu od 1.400,00 eura koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru potraživanja za predujmove (nadoplata ENC uređaja u trenutku zaprimanja računa nije korištena te se u rashode priznaje tek u trenutku stvarnog utroška cestarine, odnosno smanjivanja stanja na ENC uređaju). U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani su i iskazani rashodi za izradu mrežne stranice, održavanje sustava *web* aplikacije i baze podataka, nabavu aplikacije za praćenje *online* medija te zakup domene u iznosu od 9.800,24 eura koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru računalnih usluga. Nadalje, u okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu čišćenja poslovnog prostora u kojem se nalazi Središnjica Stranke za srpanj, kolovoz, listopad i studeni 2023. u iznosu od 637,08 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru ostalih usluga (usluge čišćenja, pranja i slično). U okviru rashoda za ostale usluge (usluge čišćenja, pranja i slično) evidentirani su i iskazani rashodi za uslugu kuhanja i podjele hrane povodom Uskrsa u iznosu od 500,00 eura, koje je trebalo evidentirati i iskazati u okviru rashoda za reprezentaciju te rashodi za smještaj predavača na političkoj akademiji Stranke u iznosu od 273,18 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru rashoda ostalim osobama izvan radnog odnosa.

U okviru rashoda za materijal i sredstva za čišćenje evidentirani su i iskazani rashodi za nabavu adaptera, zaštite za mobitele, zaštitu ekrana, silikonskih maski za mobitele te punjača u iznosu od 481,69 eura, a trebalo ih je evidentirati i iskazati u okviru drugih materijalnih rashoda.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22), računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati materijalne rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Rashodi u ukupnom iznosu od 39.420,40 eura (naknade po ugovorima o djelu u iznosu od 30.032,53 eura i drugi rashodi / novčane kazne u iznosu od 9.387,87 eura) te usklađenje/umanjenje obveza u iznosu od 6.546,75 eura evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima Stranke bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao. Također, s obzirom na to da za obavljanje poslova na temelju ugovora o djelu Stranka ne ugovara obvezu izvršitelja poslova na podnošenje pisanog izvješća o obavljenom poslu te izvršitelji poslova ne dostavljaju izvješća, nije moguće potvrditi ni da su ugovoreni poslovi izvršeni, odnosno da su izvršeni u ugovorenom roku te da su naknade isplaćene za stvarno izvršene poslove.

Stranka kontinuirano zaključuje ugovore o djelu za obavljanje poslova predavanja članstvu Stranke i savjetovanja u odnosima s javnošću, za što su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 17.495,65 eura. Za obavljanje poslova predavanja članstvu s tadašnjim članom Predsjedništva Stranke zaključen je ugovor o djelu u studenome 2022. i aneks ugovoru u prosincu 2022. na godinu dana (do 3. studenoga 2023.). Izvršitelj poslova obvezao se izvršavati ugovoreni posao osobno, savjesno i profesionalno, u pravilu u sjedištu Stranke. Naknada za navedene poslove ugovorena je u netoiznosu od 398,17 eura mjesečno, a Stranka je naknadu uplaćivala na izvršiteljev žiroračun prema ugovorenom (najkasnije do svakog 15. u mjesecu za prethodni mjesec). Novi ugovor za obavljanje istih poslova u razdoblju od 4. prosinca 2023. do 30. svibnja 2024. uz istu naknadu ugovoren je u prosincu 2023.

Nadalje, za obavljanje poslova savjetovanja u odnosima s javnošću u vezi s radom vijećnika Stranke Osječko-baranjske županije zaključen je u siječnju 2023. ugovor o djelu s fizičkom osobom na tri mjeseca te tijekom 2023. i tri dodatka ugovoru kojima se razdoblje trajanja ugovora produžuje po tri mjeseca (završno do 2. siječnja 2024.), odnosno ukupno na godinu dana. Netonaknada za navedene poslove savjetovanja ugovorena je u iznosu od 600,00 eura (do konca ožujka 2023.), odnosno u iznosu od 2.100,00 eura (od travnja 2023.) kvartalno i uplaćivana je na izvršiteljev žiroračun u ugovorenom roku. Ista fizička osoba je poslove savjetovanja u odnosima s javnošću obavljala i prethodne godine.

Također, Stranka je u prosincu 2022. s fizičkim osobama (članovima Stranke) zaključila ugovor o djelu za obavljanje poslova organizacije rada s medijima na području Republike Hrvatske te ugovor o djelu za obavljanje poslova organizacije rada stranačkih odbora, za što su u poslovnim knjigama za 2023. evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 12.536,88 eura. Za navedene poslove ugovorene su netonaknade u ukupnom iznosu od 7.963,38 eura i plaćanje u dva obroka, od čega prvi obrok do 15. siječnja 2023., a drugi obrok do 15. travnja 2023. Obavljanje spomenutih poslova ugovoreno je na šest mjeseci uz mogućnost prešutnog produljenja ugovora na jednako ugovoreno razdoblje, a svaka promjena ili dopuna navedenih ugovora o djelu mora biti zaključena u pisanom obliku. Naknada za prvi obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura plaćena je izvršiteljima ugovora sa žiroračuna Stranke u siječnju 2023., a u poslovnim knjigama rashodi su evidentirani u prosincu 2022. u brutoiznosu od 6.268,44 eura. Naknada za drugi obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura plaćena je u travnju 2023. te je istovremeno i evidentirana u poslovnim knjigama za 2023. u brutoiznosu od 6.268,44 eura. Osim toga, Stranka je u srpnju 2023. sa žiroračuna doznačila izvršiteljima poslova naknadu za još jedan obrok u iznosu od 3.981,69 eura, za što su u poslovnim knjigama evidentirani rashodi u brutoiznosu od 6.268,44 eura. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene dopune spomenutih ugovora o djelu kojima se produljuje trajanje ugovora i utvrđuje iznos naknade niti dokumentacija koja potvrđuje jesu li ugovoreni poslovi i u kojem roku izvršeni te nije moguće utvrditi jesu li poslovi obavljani i nakon roka utvrđenog ugovorima o djelu, odnosno je li naknada za treći obrok u ukupnom netoiznosu od 3.981,69 eura (bruto 6.268,44 eura) isplaćena za stvarno obavljen posao ili je isplaćena više od ugovorenog.

Nadalje, u okviru drugih rashoda evidentirane su novčane kazne za prekršaje u iznosu od 9.387,87 eura. Prema opisu poslovnih događaja iz glavne knjige, rashodi se odnose na prisilne naplate, odnosno ovrhe sa žiroračuna Stranke u korist državnog proračuna po presudama općinskih sudova Virovitica, Vukovar, Našice, Županja, Rijeka i Split. Stranka ne raspolaže knjigovodstvenom dokumentacijom na temelju koje su poslovni događaji (novčane kazne) evidentirani u poslovnim knjigama.

Osim toga, Stranka je na temelju Odluke Predsjednika Stranke iz srpnja 2023., u poslovnim knjigama provela usklađenje/umanjenje dijela obveza prema dobavljačima iz 2022. u iznosu od 6.546,75 eura. Prema spomenutoj Odluci, Stranka je temeljem analize raspoložive knjigovodstvene dokumentacije i s obzirom na politiku plaćanja primljenih računa unutar rokova dospijeća izvela zaključak da su navedene obveze podmirene. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene analitičke kartice dobavljača, izvodi otvorenih stavaka od dobavljača ili druga dokumentacija koja potvrđuje da su spomenute obveze prema dobavljačima evidentirane u poslovnim knjigama u početnom saldu 2023. podmirene do 1. srpnja 2023.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati rashode za naknade po ugovorima o djelu i druge rashode (novčane kazne) te usklađenja obveza provesti na temelju vjerodostojne dokumentacije, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, Državni ured za reviziju preporučuje ugovorima o djelu ugovoriti obvezu izvještavanja o izvršenim ugovorenim poslovima i plaćanje naknade nakon izvršenja ugovorenih poslova, radi potvrde da su ugovoreni poslovi izvršeni, a naknada plaćena za stvarno izvršeni posao. Preporučuje ugovore o djelu za obavljanje poslova savjetovanja u odnosima s javnošću te predavanja članstvu Stranke zaključivati na razdoblje koje je potrebno da se ugovoreni poslovi izvrše, a u slučaju produljenja ugovora o djelu za obavljanje poslova organizacije rada s medijima te organizacije rada Domovinskog odbora Stranke utvrditi rokove izvršenja ugovora i iznos naknade za izvršeni posao.

Stranka u poslovnim knjigama u okviru depozita ima evidentiran polog u iznosu od 696,79 eura koji je uplaćen u studenome 2021. kao osiguranje plaćanja zakupnine fizičkoj osobi po ugovoru o najmu stana i garaže površine 80,0 m² u Zagrebu. Ugovor je zaključen u studenome 2021. na godinu dana, uz mogućnost automatskog produljenja. Ugovoreno je da se polog vraća ako pri odlasku iz stana u stanu nema oštećenja i ako su podmirene najamnine i režije te nije došlo do prijevremenog otkaza ugovora. Stranka nije produžila trajanje ugovora te u 2023. više ne koristi navedeni stan i garažu. Sve najamnine i troškove režija podmirila je redovito, odnosno ispunila je svoju ugovornu obvezu. Navedeni polog u iznosu od 696,79 eura do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) nije vraćen Stranci te Stranka nije poduzimala mjere za njegov povrat.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti mjere za povrat uplaćenog pologa koji je doznačen kao instrument osiguranja plaćanja zakupnine s obzirom na to da je Stranka ispunila ugovornu obvezu.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke nije evidentiran ni iskazan polog u iznosu od 800,00 eura. Stranka je 7. studenoga 2022. s fizičkom osobom zaključila na godinu dana ugovor o najmu trosobnog stana za stanovanje dvojice zaposlenika Stranke. Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu od 800,00 eura i fiksni režijski troškovi u iznosu od 200,00 eura. Uz mjesečnu najamninu Stranka je, u skladu s ugovorenim, uplatila i polog u visini jedne mjesečne najamnine u iznosu od 800,00 eura za osiguranje plaćanja najamnine, režijskih troškova te eventualne štete. Po isteku ugovora, s istom fizičkom osobom zaključen je novi ugovor o najmu stana u studenome 2023. do 31. prosinca 2024., pod istim uvjetima kao i dotadašnji ugovor, osim što prema novom ugovoru Stranka stan koristi za obavljanje registrirane djelatnosti. Prema ugovoru, uplaćeni polog prenosi se i na razdoblje za koje je zaključen novi ugovor o najmu. Rashodi po navedenim ugovorima za najam trosobnog stana su u 2023. ostvareni u iznosu od 11.813,33 eura. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe, zbog čestih i višednevnih sastanaka pojedinih članova Predsjedništva koji su se održavali u Zagrebu, Stranka je kao najjeftinije rješenje za osiguranje smještaja iznajmila stan.

Prema odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a podaci se u poslovne knjige unose po nastanku poslovnog događaja, najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja.

Odredbama članka 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, propisano je da skupina računa Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo sadrži, između ostalog, jamčevne pologe. Jamčevni polozi su jamčevine, odnosno kaucije dane kao osiguranje izvršenja ugovorne obveze.

Također, Stranka od travnja 2021. ima u zakupu garažu površine 17,30 m² u Zagrebu. Dodatkom ugovora iz prosinca 2022. zakup je produžen na dvije godine. Mjesečna zakupnina ugovorena je u iznosu od 100,00 eura. Rashodi su u 2023. evidentirani u iznosu od 1.200,00 eura. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) Stranka se nije očitovala ni dostavila dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo tko je i za koju namjenu koristio navedenu garažu te se ne može potvrditi da su rashodi u iznosu od 1.200,00 eura korišteni za ostvarenje ciljeva Stranke.

Odredbom članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu propisano je, između ostalog, da se financijska sredstva koje ostvari politička stranka mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati jamčevne pologe u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Nadalje, preporučuje preispitati opravdanost zakupa stana i garaža u Zagrebu s obzirom na djelatnost Stranke kako bi se sredstva koristila isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

2. Financijski izvještaji

- 2.1. Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Navedeni financijski izvještaji za 2023., Godišnji program rada i Financijski plan za 2023., Izmjene i dopune Financijskog plana za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, a Izmjene i dopune Godišnjeg programa rada za 2023. tijekom obavljanja revizije (rujan 2024.), unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu) za 2023. ne sadrže pojedine propisane podatke. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (između ostalog, rashodi za zaposlene ostvareni su 72.241,17 eura ili 47,3 % više u odnosu na prethodnu godinu, a materijalni rashodi 103.454,99 eura ili 24,1 % više u odnosu na prethodnu godinu).

Bilješke uz Bilancu sadrže podatke iz financijskih izvještaja o imovini, potraživanjima i obvezama, ali ne i dopunu navedenih podataka (između ostalog, navedeno je da obveze za materijalne rashode iznose 19.288,37 eura, jamčevni polozi 3.473,61 euro, rashodi budućih razdoblja 2.340,00 eura, ostala potraživanja 281,00 euro, a neproizvedena dugotrajna imovina 296,76 eura, ali nije dodatno obrazloženo na što se konkretno odnosi).

Osim toga, Stranka je u 2023. provela korekciju (smanjenja/uvećanja) rezultata poslovanja iz 2022. zbog ispravka pogrešnih evidentiranja u poslovnim knjigama u 2022., a Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže obrazloženje provedene korekcije (smanjenja/uvećanja) rezultata / prenesenog viška prihoda iz 2022.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. Obvezne Bilješke uz Bilancu su pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina i pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (*leasing*). U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Prema Uputi neprofitnim organizacijama o ispravku financijskih izvještaja, koju je donijelo Ministarstvo financija (objavljena na mrežnim stranicama navedenog Ministarstva), nakon sastavljanja i predaje financijskih izvještaja u propisanom roku, predani financijski izvještaji se ne mogu ispravljati; svi eventualni ispravci provode se u sljedećem izvještajnom razdoblju, što je potrebno navesti u Bilješkama.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija te Uputom Ministarstva financija.

Stranka u Očitovanju navodi da je suglasna s mišljenjima (o financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja) Državnog ureda za reviziju za 2023. te da će nastojati u najkraćem mogućem roku otkloniti utvrđene propuste.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvešće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se nalog (N) čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021. 2022.	P	Knjigovodstveno pratiti rashode prema aktivnostima namijenjenima ostvarenju ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom.	7. siječnja 2024.	provedeno
2.		2022.	P	Poslovne procese u područjima preuzimanja obveza u ime i za račun Stranke, plaćanja predujmom i korištenja poslovnih kartica urediti unutarnjim aktima.	29. veljače 2024.	provedeno
3.	Planiranje	2021. 2022.	N	Sastaviti financijski plan u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	7. siječnja 2024.	provedeno
4.		2022.	N	Donositi izmjene financijskog plana u slučaju značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	7. siječnja 2024.	provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje	2021. 2022.	N	Ustrojiti poslovne knjige na način da osiguraju ispravnost i kontrolu unesenih podataka, čuvanje i mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja.	7. siječnja 2024.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
6.		2022.	P	Ustrojiti evidenciju službenih putovanja koja sadrži pregled svih troškova službenog puta (najma vozila, smještaja, nabave goriva i slično) kako bi se službeni put i ostvareni rashodi mogli povezati s ciljevima i aktivnostima Stranke.	7. siječnja 2024.	provedeno
7.		2022.	N	U poslovnim knjigama usklađenja provesti, odnosno poslovne događaje evidentirati na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	7. siječnja 2024.	nije provedeno
8.		2021. 2022.	N	Uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti pregled obavljenih usluga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Procedure zaprimanja i provjere računa te plaćanja po računima.	7. siječnja 2024.	provedeno
9.		2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) te materijalne rashode prema računskom planu za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	29. veljače 2024.	djelomično provedeno
10.		2021. 2022.	N	U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirati i iskazati sve prihode, rashode, novčana sredstva i obveze te uskladiti podatke evidentirane u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima sa stvarnim stanjem u skladu s načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija propisanih odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
11.		2022.	N	Koristiti sredstva isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma.	7. siječnja 2024.	djelomično provedeno
12.		2022.	P	Donijeti unutarnji akt o dodjeli školarina kako bi se postigla transparentnost i opravdanost raspolaganja i upravljanja sredstvima Stranke.	7. siječnja 2024.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
13.		2021. 2022.	N	Popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
14.		2022.	N	Potvrditi vjerodostojnost popisnih lista potpisima članova povjerenstva za popis u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
15.		2022.	N	Sastaviti i donijeti odluke, zaduženja i evidencije u vezi s korištenjem i upravljanjem cjelokupnom imovinom kako bi se poslovanje Stranke uredilo na način da se imovinom upravlja i raspoložuje prema načelima dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.	1. srpnja 2024.	provedeno
16.		2022.	N	Financiranje troškova izborne promidžbe u cijelosti obavljati putem posebnog računa za financiranje izborne promidžbe te u financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe iskazati sve rashode koji se odnose na troškove izborne promidžbe, u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu.	1. srpnja 2024.	nije primjenjivo
17.	Financijski izvještaji	2021. 2022.	N	Iskazivati potpune i točne podatke u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	provedeno
18.		2021. 2022.	N	Sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje (uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	29. veljače 2024.	nije provedeno
19.	Rashodi za službena putovanja	2021. 2022.	N	Obračunavati i isplaćivati naknade za službena putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrže sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.	7. siječnja 2024.	provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni i naloga koji nije primjenjiv daje se u nastavku.

- Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu ulaznih računa, knjigu blagajne te evidenciju službenih putovanja). Obvezne pomoćne knjige, i to: knjige dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine te knjige potraživanja i obveza, do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) nisu Državnom uredu za reviziju dostavljene ni dane na uvid, a stavke glavne knjige samo djelomično osiguravaju potrebne podatke o dugotrajnoj i kratkotrajnoj nefinancijskoj imovini te potraživanjima i obvezama (nisu osigurani podaci o vrsti imovine, računu na kojem je imovina evidentirana, inventarnom broju, godišnjoj stopi ispravka vrijednosti te promjenama nastalima na imovini, kao ni podaci o rokovima dospelosti te nepodmirenim obvezama odnosno nenaplaćenim potraživanjima po subjektima iz prijašnjih godina). (redni broj 5.)
- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) evidentirani su u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima prema računskom planu za neprofitne organizacije, dok dio materijalnih rashoda i nadalje nije evidentiran, odnosno iskazan u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. (redni broj 9.)
- Izmjenama i dopunama Programa rada za 2023., Stranka je planirala troškove školarine za studij na međunarodnom učilištu koje je plaćala za člana Predsjedništva Stranke (do konca lipnja 2024.). Troškovi su planirani u okviru aktivnosti jačanje članstva i vidljivost Stranke uz obrazloženje da će član za kojeg Stranka plaća školarinu predstavljati Stranku na svim važnim događanjima, sudjelovati u TV emisijama, duelima, prezentirati stavove Stranke i slično. Međutim, plaćanje najma trosobnog stana i garaže u Zagrebu nije utvrđeno Programom rada Stranke. Ugovorom o najmu stana utvrđeno je da će stan koristiti dva zaposlenika Stranke, dok se o namjeni i osobama koje su koristile garažu, Stranka do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) nije očitovala. (redni broj 11.)
- Stranka u 2023. nije provodila aktivnosti u vezi s financiranjem troškova izborne promidžbe, odnosno nije sudjelovala u izborima. (redni broj 16.)

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije, ali u Očitovanju, između ostalog, navodi da će nastojati u najkraćem mogućem roku otkloniti utvrđene propuste.*